

# Smart specialisering för norra Sverige – några inledande tankar

Håkan Ylinenpää  
Professor Emeritus LTU

Nationell konferens om smart specialisering, Clarion Sense Luleå 31 jan 2018

# DISPOSITION

- Vad är "smart"?
- Vad är "specialisering"
- Några framtidsbilder för norra Sverige

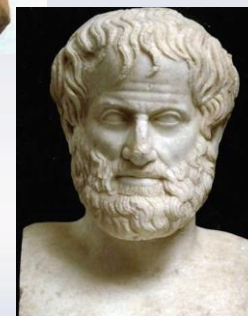
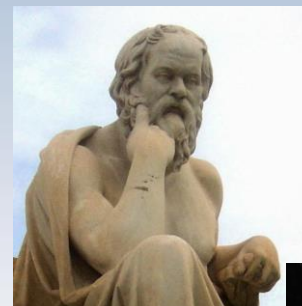
# VAD ÄR "SMART"?

- Motsatsen till TRAMS
- Baserad på "tyst kunskap"  
(hantverksskicklighet, entreprenörskap)
- Baserad på "kodifierad kunskap" (akademisk kunskap, Triple Helix)
- Kopplad till "radikala innovationer"
- Kopplad till utveckling av något existerande – "inkrementella (stegvisa) innovationer"

# VAD ÄR "SPECIALISERING"? (1)

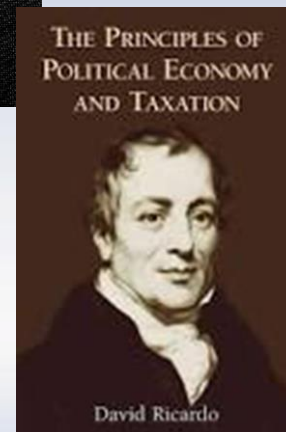
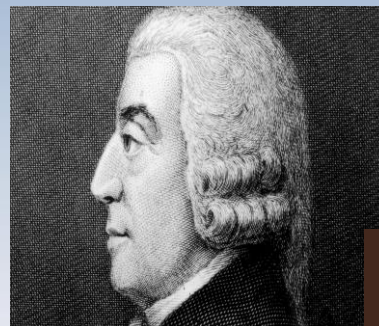
**Platon** (429-348 f Kr) ser i "Staten" arbetsfördelning och specialisering som en väg till ökad välfärd och tillväxt av "allas" vår gemensamma egendom.

**Aristoteles** (384-322 f Kr) utvecklar Platons idéer om specialisering men ser privat egendom och användningen av betalningsmedel (pengar) som förutsättningar för en effektiv värdetillväxt



# VAD ÄR "SPECIALISERING"? (2)

**Adam Smith** (1723-1790) betonar i sin "Wealth of Nations" (1776) betydelsen av en utvecklad marknadsekonomi byggd på frihandel och nationell och internationell specialisering baserad på råvaror, arbetskraft och produktionskostnader ("absoluta konkurrensfördelar").



**David Ricardo** (1772-1823) utvecklar teorin om komparativa fördelar i boken "The Principles of Political Economy and Taxation" (1817)

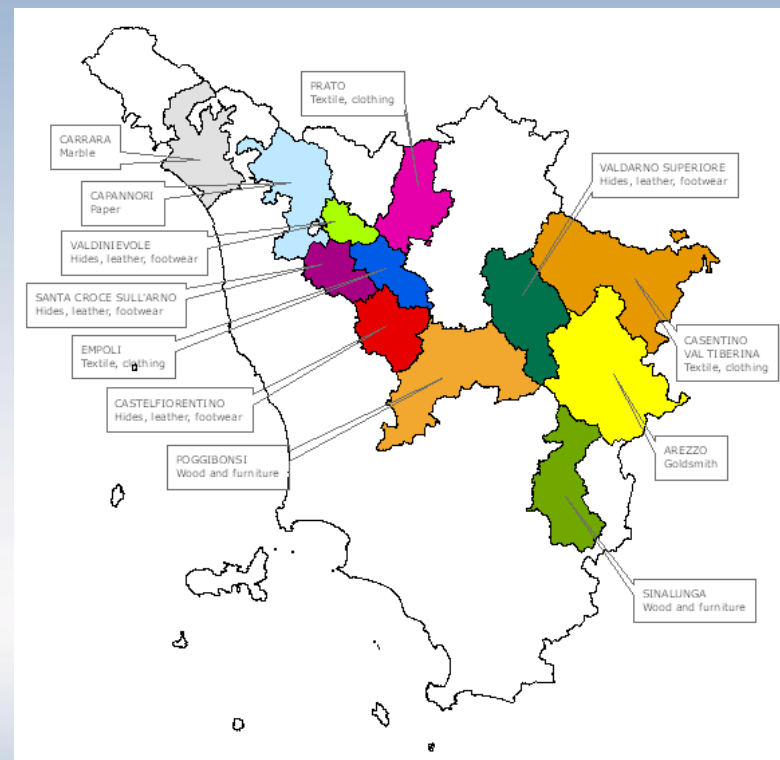
# VAD ÄR "SPECIALISERING"? (3)

**Alfred Marshall** utvecklar teorin om industriella distrikt baserat på studier i Storbritannien och Italien ("Principles of Economics", 1920).

**Piore, Michael J. & Charles F. Sabel** utvecklar teorin om flexibel specialisering i boken "The Second Industrial Divide" (1984).

**Michael Porter** påvisar betydelsen av kluster-fenomenet (Porter M. "The Competitive Advantage of Nations", 1990).

**C.K. Prahalad & Gary Hamel** lanserar konceptet kärnkompetenser i "The Core Competence of the Corporation", HBR, 1990)



# Scenario: Smart specialisering i Norrbotten 2050



Basindustriregionen



Kunskap, kreativitet  
och kommunikation  
som regional  
drivkraft



Förändrat  
globalt klimat  
med nya  
möjligheter



Smart  
specialisering  
baserad på  
relaterad variation



Mellanmjölkens  
land

# KOMPONENTER I EN STRATEGI FÖR SMART SPECIALISERING FÖR NORRA SVERIGE (?)

- Utveckla verksamheter i värdekedjan ("förädling!")
- Utveckla den befintliga kunskapsbasen i regionen (företaget): från "scope" till "scale"
- Utveckla "relaterad diversifiering" (Boschma m fl) – särskilt områden med högt kunskapsinnehåll
- Upptäck och exploatera latenta konkurrensfördelar
- Välj områden med svårimiterbara konkurrensfördelar och områden med höga inträdes/utträdesbarriärer
- Tillvarata och supporta "monkeys"/serieentreprenörer (Hausmann m fl)



Men vad säger ni övriga i panelen? ...

